

Enkelte eller alle former af ungdomsskolevirksomhed kan efter aftale etableres i samarbejde med andre kommuner.

Fritidsvirksomhed for børn og unge:

Oprettelse af fritidsvirksomhed for børn og unge sker hovedsagelig på privat initiativ. Kommunen kan styre en del af virksomheden, idet den skal erklære sig villig til at yde støtte til interessegrupper og ungdomsklubber. Derimod har kommunen få muligheder for at styre udbygningen af fritidsfaciliteter i øvrigt.

Fritidsundervisning for voksne:

Oprettelse af fritidsundervisning for voksne sker hovedsagelig på privat initiativ. Kommunen har ingen styringsmuligheder for omfanget af virksomheden.

Forberedelseskurser etableret efter regler om voksenundervisning skal være oprettet på grundlag af en amtsplanlægning.

Fritidsundervisningen er omfattet af de under afsnit 1 omtalte udbygningsplaner, men omfanget af virksomheden kan i praksis næppe styres herigennem bortset fra ungdomsskolen.

5. Videregående uddannelser.

Inden for universiteterne, universitetscentre og de højere læreanstalters område vil spørgsmål om oprettelse af nye institutioner, geografisk placering af institutionerne o.lign. normalt være et lovgivningsanliggende, således at den reelle beslutningsproces ligger i folketinget. De væsentligste større ændringer i uddannelsesbilledet i de seneste år er sket gennem oprettelsen af universitetscentre i Roskilde og Ålborg, hvilket fandt sted i henhold til loven om Københavns universitets placering og universitetscentre.

Med hensyn til uddannelsernes placering på institutionerne er det fastsat i styrelsesloven for de højere uddannelsesinstitutioner, at ministeren fastsætter fagområderne for hver enkelt institution. Dette betyder, at institutionerne ikke kan påbegynde nye uddannelser uden undervisningsministerens tilslutning. Denne bestemmelse er nødvendiggjort af det stigende antal institutioner, der har helt eller delvis sammenfaldende arbejdsopgaver, og må i øvrigt også ses ud fra hensynet til en hensigtsmæssig anvendelse af de givne ressourcer.

For så vidt angår tilgangen til de forskellige højere uddannelsesinstitutioner/uddannelser fastsættes optagelseskapaciteten ved uddannelser med adgangsbegrænsning som hovedregel årligt af undervisningsministeriet/DVU, dog således at institutionerne afgiver en indstilling. Som bekendt er det meningen, at optagelseskapaciteten for fremtiden årligt skal fastlægges for alle institutioner/uddannelser inden for en samlet tilgangsramme, og at de faglige udvalg på landsplan og måske senere uddannelsesrådet for de videregående uddannelser skal inddrages som rådgivende instanser. Det samme gælder institutionsudbygningsplanlægningen og opgavefordelingen mellem institutioner. Såvel den samlede tilgangsramme som hovedlinjerne for fastlæggelse af optagelseskapaciteter inden for denne vil dog blive et politisk anliggende, idet væsentlige forskydninger, der vil føre til adgangsbegrænsning eller væsentlig skærpelse/afsvækning af en sådan, efter beslutning i Folketingets undervisningsudvalg skal forelægges dette. Der forelægges endvidere aktstykker om alle væsentlige byggearbejder for universiteter, universitetscentre, højere læreanstalter m.v.

For lærerseminariernes, husholdningsseminariernes og børnehave- og fritidspædagogseminariernes vedkommende antages det i praksis, at den reelle beslutningsproces med hensyn til spørgsmål om oprettelse af nye seminarier ligger i ministeriet, uanset at der næppe er udtrykkelig hjemmel hertil i uddannelseslovene om seminarierne. Således har direktoratet afslået adskillige ansøgninger om oprettelse af børnehave- og fritidspædagogseminarier, idet afgørelse om kapaciteten er truffet i overensstemmelse med en betænkning om uddannelserne afgivet i 1974, som blev tiltrådt af